

ב"ה, גליון נז סיון תשמ"ב
וועד העולמי ללימוד תורה לשמה
ובזכות זה נזכה להגאולה שלימה בקרוב בב"א
מערת אליהו, חיפה, ארץ ישראל

ספר קב הישר פרק לה

**אם הוא בעל תורה יראה לחדש בו איזה דבר
בתורה אז יש תועלת גדול לאביו ולאמו ואף
בשאר ימות השנה כשהבן מחדש איזה
חידוש תורה לשמה אז הבן משמח אביו ואמו
ומעטרין לאביו ואמו בכמה עיטורין**

כבר נתפשט המנהג ברוב תפוצות ישראל להתענות ביום שמת בו אביו או אמו מדי שנה שקורין יאר צייט מטעמים ידועים. עיין בספר נשמת חיים משום דריע מזלא של אותו יום, א"נ די ש קצת דין לאביו או לאמו באותו יום תמיד ואמירת הקדיש והתענית מועיל להנצל ממקצת הדין הזה, אמנם לא די בזה לבד אלא יראה למצוא לעשות טוב ביום הנ"ל, אם הוא בעל תורה יראה לחדש בו איזה דבר בתורה אז יש תועלת גדול לאביו ולאמו ואף בשאר ימות השנה כשהבן מחדש איזה חידוש תורה לשמה אז הבן משמח אביו ואמו ומעטרין לאביו ואמו בכמה עיטורין. ומי שזוכה שנתן בתו לתלמיד חכם וכשחתנו הוא מחדש איזה דברי תורה לאמתו אזי מעטרין לחמיו וחמותו גם כן בכמה עיטורין. וכבר מצינו בזוהר פרשת נשא גבי רשב"י שבחר לו מקום אחד קדוש עם תלמידיו לחדש שם חדושי תורה ורזין דאורייתא, היו שומעין בת קול. אשריך רשב"י עם תלמידך דהא איתגלו לכון מאי דלא אתגלי לכל צבא מעלה, וחדושים אלו לא נתגלו מיומא דקאים משה רבינו ע"ה על טורא דסיני,

וכמה כתות של מלאכי השרת מתקבצין שם לשמוע רזין דאורייתא והאי יומא איקרי למעלה הילולא דרשב"י.

אמר רבי שמעון ב"י תוהנא על ההוא חגיר חרצין (פי חגור מתנים) הוא אליהו הנביא דכתיב ביה "ויחגור את מתניו" אמאי לא אשתכח בגו אידרא דילן (ר"ל אידר"א הוא המקום שהיו יושבים תמן נקרא כך) בזמנא דאתגלי' מילין אילין קידישין, אדהכי אתי אליהו קפטורי נהירין ר"ל ניצוצין באנפוי א"ל ר"ש מאי טעמא לא שכיח מר בקרדוטא גליפא דמארי' (ר"ל במיני מטעמים) שעשינו להקב"ה בחדושי דאורייתא ביומא דהילולא, א"ל אליהו חייך רבי דבעינא לאשתכחא עמכון ולא יכלינא. דההוא יומא שדרני הקב"ה למיעבד ניסין לרב המנונא סבא וחברוהי דאמסרא בארמונא דמלכא ועקרתי היכלין דמלכא והפכתי ההיכל וארחישנא ניסא דמתו מאתן וארבעים וחמשה פודשכי שהיו מקטרגים על רב המנונא סבא. ואפיקנא לרב המנונא וחברוי והעמדתי אותן מרחוק לבקעת אונו ואשתזיבו והכנתי תמן מזון לחם ומים, כי תלתא יומין לא אכלי וכל האי יומא לא בדילנא מינייהו. כד תבנא שמענא קלין וחדוה רבה למעלה ושאילנא מהו דא חדוותא ואמרו לון דא הוא יומא דהילולא דרשב"י. זכאה אנת רשב"י וזכאה חולקך וזכאה חולקי דחברייא דיתבין קמך כמה דרכין אתתקנו לנהרא לכו מן נהרי אפרסמו' דכיא ותא חזי יומא דין בגינך איתעטרו חמשין כתרין לרבי פנחס בן יאיר חותנך וכו'.

הרי מבואר מעלת לימוד התורה לשמה וכן כל מעשים טובים שעושה האדם ריח ניחוח לה' באם שעשה לשמה, וכן הוא ח"ו להיפוך כשעושה שלא לשמה. וכן מצינו שם בזוהר כד סליק רבי חייא לארץ ישראל קרא בתורה עד דהוי אנפוי נהירין כשמש וכד הוי קיימין לפניו כל אינון דהוו לעין באורייתא הוי אמר דין אשתדל באוריית' לשמה ודין שלא לשמה והוי צלי על האי דהוי עסיק שלא לשמה דיתעסק ביה לשמה ועי"ז יזכה לעוה"ב יומא חד הוה תלמידא דהוי לעי באורייתא ואנפוי ירקין אמר וודאי מהרהר בחטאה איהו. אחיד ליה ואמשיך ליה במילין סתימין דאורייתא עד דאתיישב רוחיה בגויה מן ההוא יומא ולהלאה שוי על עצמו דלא ירדוף בתר הני הרהורין בישיין וישתדל באורייתא לשמה. הכלל העולה בכל ענין שיבא לידך תתבונן בו היטב אם יש בו נחת רוח לאבינו שבשמים ואם יש בו נדנוד עבירה ח"ו אזי לא יעלה לרצון לפני הקב"ה, וז"ל הזוהר (שם), "בעי ליה לבר נש למיבדק בחובוי כל יומא ויומא דהא כד בר נש קאים מערסיה תרין סהדין קיימין קמיה בהדיה כל יומא, בעי

בר נש למיקם אינון סהדי אמרי ליה בשעתא דאפתח עינוי "עיניך לנוכח יביטו" וגו'. קם ואתקין רגלוהי למיהך, אינון סהדי א"ל פלס מעגל וגו' וע"ד כד אזיל בר נש בכל יומא בעי ליה לאסתמר' מחובוי שכל יומא ויומא כד אתיא לילה בעי לאסתכלא ולמיבדק בכל מאי דעביד כל ההוא יומא בגין דיתוב מינייהו (פירוש אם יראה שעשה בזה היום דבר שאינו הגון ישוב ממנה לבלתי לעשות עוד כזה פעם שנית) ויסתכל בהו תדיר בגין דיתוב. משא"כ בהיותו אינו נותן אל לבו להסתכל ולעיין במעשיו איך ומה המה אם מיושרים או לאו והוא הולך ועושה ופועל ומרבה דרכיו כולם בלתי חשבון רע או טוב, הרי בכל אלו ההולכים בחושך ולא ראו אור ואינו נפקד במרום לטובה ואינו דובר שלום אליו בב"ד של מעלה. ובימי חסידים הקדמונים ובעלמא הדין היו מדקדקין שלא ליתן שלום אם לא בדקו אותו היטיב במעשיו כדאיתא בזוהר פרשת מקץ:

רבי חייא ורבי יוסי הוי אזלי באורחא אדהכי חמי חד ב"נ דהוי אתי בעיטופא דציצית וכלי זיינין קשורים תחות בגדיו, אמר רבי חייא ב"נ דא חד מתרין אית ביה או זכאה שלים איהו או רמאה ית בני עלמא איהו. א"ל רבי יוסי הא חסידי עלאין אמרי הוה דן לכל בר נש לזכו הא תנין בר נש דנפיק לאורח' יתכווין לתלת מילין לדורון לקרבא לצלותיה וילפינן מיעקב וכו' והאי בר נש אזיל באורחא איהו עיטופא וצילותא והא ביה כלי זיין לקרבא כיון דתרין מילין אית ביה תליתאי כו' דאתחזיין דלית ביה דהא לא אתקין גרמיה לדורון דבדורון שלמא אתכליל, אמר רבי יוסי דלמא איהו משתדל בצלותיה או מרחיש תלמודיה בגין דלא יעקר ליה אזלו כחדא ולא מליל ההוא בר נש בהדייהו לבתר אישתמיטו רבי חייא ורבי יוסי ואשתדלו באורייתא קריב לגביהו ויהיב שלום להון. א"ל רבותי במאי חשדתון לי כד יהביתו לי שלום ולא אתיהבת לכון, אמרו ליה דילמא צלותא הוית אמרת או מרחיש תלמודא. אמר להו אתון הייתם דנין אותי לכף זכות המקום ידין אתכם לכף זכות, אבל אימא לכון יומא חדא הוי הוינא אזיל באורחא אשכחנא בר נש ואקדימנא לי' שלום והאי גברא ליסטאי הוי וקם עלי וציער נפשי ואלמל" דאתתקפנא ביה איצטערנא ומהאי יומא נדרנא דלא אקדמנא שלמא עד דאיבדק ביה דהוא גבר זכאה בגין דאסור להקדים שלום לבר נש חייבא דכתיב "אין שלום אמר ה' לרשעים", וההוא שעתא דחמינא לכו ויהביתו לי שלום ולא אתיבנא לכו חשידנא לכו בגין דלא חמינא בכו מצוה דאתחזיין לבר נש, דא הוא חדא. ועוד טעם אחרינא דהוינא מרחיש בתלמודאי באותו שעה ולא הייתי רוצה

להפסיק ממילין דאורייתא באותו שעה, הרי מבואר דאסור להקדים שלום אם אינו בר נש זכאה ומכ"ש שנוהגים כן למעלה שאין נותנים שלום לאדם רשע, כי שם אין מחניפים לרשעים כמו בעולם הזה כי שם הוא עלמא דקשוט ואין בה חנופה ואין נשיאות פנים והכל נידון שם במדה ובמשקל ובקו הדקדוק (הג"ה).

והא דבזמן הזה אנו מקדימין שלום לכל אדם מבואר בספר הזוהר באם שהוא רואה שיוכל הרשע להתחזק עליו מותר להקדים לרשע שלום כדי שיוכל להנצל ממנו, ואפשר שזהו הטעם דר' יוחנן דהקדים שלום אפי' לנכרי בשוק וק"ל.

ע"כ יתבונן האדם על זה שהוא מלא שבע רוגז קרוץ מחומר שלא יהיה גסות רוח וחומר ממון רק יהיה בנחת וכל מעשיו יהיה בהשכל ובמשקל לחשוב חשבונותיו בכל יום נגד ה', אז יתבונן מעצמו לבלתי יחטא ואז יצליח בכל מעשה ידיו אמן:

(המשך אי"ה בגליון הבא)